

Kyselytutkimus osoittaa, että nuoret arvostavat roskatonta ympäristöä, mutta eivät ole valmiita siivoamaan muiden sotkuja

Juuri valmistuneen kyselytutkimuksen tulokset osoittavat, että jyvaskyläläiset opiskelijat kokevat siistin ympäristön tärkeäksi. Tutkimuksessa oli mukana seitsemän Jyvaskylän keskustan alueen koulua, joista lukioita oli neljä ja ammattiopiston toimipisteitä kolme.

Tutkimuksen mukaan nuoret arvostavat roskatonta ympäristöä ja pitävät sitä huomattavasti viihtyisämpänä. Vastaajista yli neljä viidesosaa koki, että omilla teoilla on vaikutusta ympäristön roskaantumiseen. Nuoret eivät kuitenkaan ole valmiita siivoamaan toisten roskia, vaan nuorilla vallitsee ajatus, että jokainen siivoaa omat sotkunsaa. Nuoret painottavat roskauksen vähentämisessä myös yritysten vastuuta, sillä opiskelijat pitävät merkittävänä keinona roskaamisen vähentämisessä pantillisten jätteiden määrän lisäämistä sekä pakkausmateriaalin vähentämistä. Sen sijaan valistuksen lisäämisellä ei ole nuorten mielestä vaikutusta roskaamisen määrään.

”Likainen ympäristö on ruma, haiseva ja inhottava”

Jyvaskyläläiset nuoret vastustavat roskien maahan heittämistä, mutta suhtautumiseen vaikuttaa roskan koko. Soveliointia heistä on heittää maahan kooltaan pienet roskat, kuten purukumit ja tupakantumpit. Peräti kolmasosa pitää sopivana purukumien heittämistä maahan, vaikka todellisuudessa purukumit ovat siivoamisen kannalta hankalimpia ja kalleimpia roskia puhdistaa. Nuorten mielestä koiran jätökset on puolestaan kerättävä koosta riippumatta. Vastanneiden mielestä on ällöttävää, kun jätöksiä löytyy niille kuulumattomilta paikoilta ja niihin mahdollisesti astuu. Osa opiskelijoista on kuitenkin sitä mieltä, että jätöksen paikka vaikuttaa siihen tarvitseeko sitä kerätä.

Opiskelijoista lähes kaksi kolmasosaa kertoo roskaavansa silloin, kun heillä ei ole mahdollisuutta käyttää roskapönttöä. Opiskelijat eivät suoranaisesti myönnä roskaavansa, vaan tekevät sen silloin, kuin heillä ei mielestään ole muuta vaihtoehtoa. Roskaus koetaan sallituksi isoissa yleisötapahtumissa, sillä tapahtuma-alue siivotaan joka tapauksessa. Roskia ei myöskään haluta kantaa mukana esimerkiksi taskussa tai laukussa. Oma ajattelumattomuus ja laiskuus ovat usein syynä roskien maahan heittämiselle.

Asenteet ja teot usein ristiriidassa keskenään

Nuoret ymmärtävät, että heidän tulisi kantaa vastuuta myös tulevien sukupolvien elinympäristöstä. Tämä asenne ei kuitenkaan systemaattisesti heijastu heidän käyttökseen sillä nuoret saattavat toimia sen hetkisen tunnetilansa mukaan. Jyvaskyläläiset nuoret ovat varsin selvillä siitä, mitä seurauksia seuraamuksia roskauksella on. Nuorten esille nostamia seurauksia ovat luonnon ja eläinten kärsiminen, ilman saasteet, viihtyvyyden huonontuminen, tautien sekä bakteerien leviäminen ja ilmastonmuutos. Nuoret pohtivat asiaa paikallisen tason lisäksi paljon myös globaalisti. Osa nuorista kuitenkin myöntää, ettei roskaus herätä heissä mitään tunteita.

Kyselyyn vastasi yhteensä 316 toisen asteen opiskelijaa. Kyselyn tekivät opinnäytetyönään Jyvaskylän ammattikorkeakoulun opiskelijat Susanna Viinikainen ja Heidi Orava yhteistyössä Jyvaskylän kaupungin ja JAPA ry:n kanssa. Tutkimus on osa roskaamisen ja ilkeivallan vastaista Sotkutonta päivää! -kampanjaa. Kampanja käynnistyi keväällä 2008 ja jatkuu taas ensi keväänä.

Lisätietoja:

- Tutkimuksen tekijät Susanna Viinikainen ja Heidi Orava ovat Jyvaskylän ammattikorkeakoulun restonomiopiskelijoita
- Koko tutkimus on luettavissa osoitteesta www.sotkutontapaivaa.fi
- JAPA ry:n koordinaattori Kati Kankainen (040 361 365, etunimi.sukunimi@jkl.fi, www.japary.fi), JAPA ry on jyvaskyläläinen kestävä kehitystä edistävä yhdistys.